

คำประกาศเกียรติคุณ

นายประดิษฐ์ ประสาททอง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ละครร่วมสมัย) พุทธศักราช ๒๕๖๕

นายประดิษฐ์ ประสาททอง เกิดเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓ แขวงบางยี่ขัน กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันอายุ ๖๓ ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เริ่มต้นเรียนดนตรีไทยและนาฏศิลป์จากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ขยายความสนใจไปสู่ศิลปะการแสดงหลากหลายประเภท ทั้งแบบประเพณีและร่วมสมัย ศึกษาดนตรีไทยกับครูจันทร์ โตวิสุทธิ์ ครูสุดจิตต์ คุริยประณีต เรียนนาฏศิลป์กับครูสุวรรณี ชลานุเคราะห์ เรียนลิเกกับครูทองเจือ โสภิตศิลป์ เป็นต้น ด้วยความเชื่อว่าละครสามารถพัฒนาสังคมได้ ประดิษฐ์ได้ร่วมงานกับกลุ่มละคร “มะขามป้อม” ช่วง พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๔๘ ในฐานะผู้อำนวยการโครงการสื่อชาวบ้าน และเลขาธิการมูลนิธิสื่อชาวบ้าน เป็นผู้นำการใช้ศิลปะการแสดงหลากหลายรูปแบบ ทั้งพื้นบ้านและขนบนิยมเพื่อการรณรงค์ปัญหาสังคม ใช้กระบวนการละครเพื่อการเรียนรู้ การแสดงละครเร่เพื่อสื่อสารเรื่องราวของผู้คนในเมืองและชนบท สร้างกลุ่มละครเยาวชนที่เชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่นของตน จัดกิจกรรมสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับศิลปินนานาชาติ นอกจากผลงานละครมะขามป้อมแล้ว ก็ยังได้ก่อตั้งคณะละคร “อนันดา” ขึ้นในปี ๒๕๕๕ ผลิตผลงานลิเกร่วมสมัย ละครร้องร่วมสมัย ละครเพลง ละครชาตรีร่วมสมัย ทำหน้าที่เป็นทั้งนักแสดงนำ นักเขียนบทละคร ผู้กำกับการแสดง ออกแบบการแสดงละคร ซึ่งเสนอความคิดที่คมคาย สะท้อนปัญหาสังคมเศรษฐกิจ ภาพสะท้อนการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและเผด็จการ ผลงานสร้างสรรค์ละครที่โดดเด่นของประดิษฐ์ ประสาททอง อาทิ เจ้าลอหล่อล่า (พ.ศ.๒๕๓๖) มาลัยมงคล (พ.ศ.๒๕๓๙) ลิเกเปลี่ยนฟ้าแปรดิน (พ.ศ.๒๕๔๔) บันทึกลับ (พ.ศ.๒๕๕๑) ลิเกยักษ์ตัวแดง (พ.ศ.๒๕๕๒) กลับมาเกิดวันทอง (พ.ศ.๒๕๕๕) มังกรสลัดเกล็ดเดชะมิวสิคคัล (พ.ศ.๒๕๕๘) รักเตลิด (พ.ศ.๒๕๖๐) Likay play of my life (พ.ศ.๒๕๖๒) ลิเกทรีโอ ข้าชื่อดอนกิโฆเต้ (พ.ศ.๒๕๖๓) เพลงรัก ๒๔๗๕ (พ.ศ.๒๕๖๕) สี่แผ่นดิน (พ.ศ.๒๕๖๕) ฯลฯ ผสมผสานองค์ประกอบละครที่มีรากเหง้าภูมิปัญญาไทยและความกล้าท้าทายในศิลปะสมัยใหม่อย่างลงตัว บทบาทสำคัญอีกด้านคือ การทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการเทศกาลละครกรุงเทพ พัฒนาพื้นที่ให้คนทำงานละครหลากหลายประเภทและผู้ชมละครรุ่นใหม่ได้มีโอกาสสื่อสารกันและกันอย่างต่อเนื่องมายาวนานกว่าสองทศวรรษ ซึ่งขอบข่ายของเทศกาลยังได้ขยายไปสู่มิติของศิลปะอื่นๆ ที่สัมพันธ์กับงานละคร เช่น ดนตรี แสงเงา การวิจารณ์ อีกด้วย เป็นหนึ่งในเทศกาลศิลปวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเครือข่ายละครเวทีทั้งระดับชาติและนานาชาติ

พลังความมุ่งมั่นทุ่มเทในการสร้างการรับรู้และความสนใจของสังคมกับศิลปะการละคร ทำให้นายประดิษฐ์ ประสาททอง ได้รับรางวัลยกย่องจากหลายหน่วยงาน อาทิ รางวัลศิลปิน สาขาศิลปะการแสดง (ละคร) พ.ศ. ๒๕๔๗ จากกระทรวงวัฒนธรรม รางวัลผู้สร้างสรรค์กิจกรรมส่งเสริมเยาวชนดีเด่น จากสภาองค์กรเด็กและเยาวชนแห่งชาติ โล่เกียรติคุณการส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมชุมชนในประเทศอาเซียน โดยองค์การอาเซียน ประเทศไทยร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

นายประดิษฐ์ ประสาททอง จึงสมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ละครร่วมสมัย) พุทธศักราช ๒๕๖๕